

Jóváhagyom:

Budapest, 2013. február 27

Dr. Bakondi György tűzoltó altábornagy
főigazgató

2012. évi

MUNKAVÉDELMI HELYZETÉRTÉKELÉS

a hivatásos katasztrófavédelmi szervek, valamint az önkormányzati és főfoglalkozású létesítményi tűzoltóságok munkavédelmi helyzetéről

Összeállította:

Lőrincz Emese tű. őrnagy
munkabiztonsági főfelügyelő

Dorogi Norbert tű. főhadnagy
munkabiztonsági főfelügyelő

Egyetérttek:

Dr. Szomolányi Gábor tű. alezredes
vezető főorvos

Felterjesztem:

Bittmann Tibor tű. ezredes
szolgálatvezető

A munkavédelmi (munkabiztonsági, munkaegészségügyi) helyzet értékelése

Bevezetés

A munkavédelmi helyzetértékelés a belügyminiszter irányítása alá tartozó rendvédelmi szervek munkavédelmi feladatai, valamint foglalkozás-egészségügyi tevékenysége ellátásának szabályairól szóló 70/2011. (XII.30.) BM rendelet (a továbbiakban BM rendelet) 6.§-a, a megyei katasztrófavédelmi igazgatóságok és megyei jogállású szervek által megküldött helyzetértékelések feldolgozása, valamint a BM OKF Humán Szolgálat Országos Egészségügyi Pszichológiai és Munkabiztonsági Ellátó Központ (a továbbiakban OEPMEK) munkatársainak 2012. év során szerzett tapasztalatai alapján készült.

1. A munkavédelmi felügyelet tevékenysége

BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság (a továbbiakban: BM OKF)

A BM rendeletben foglaltaknak megfelelően a BM OKF-en a feladatot 2 fő munkabiztonsági főfelügyelő látja el. Lőrincz Emese tű. őrgy. rendelkezik felsőfokú munkavédelmi szakképesítéssel, Dorogi Norbert tű. fhdgy. jelenleg a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemen a munkavédelmi szakmérnök képzésen vesz részt. A záróvizsgája várható időpontja 2013. május.

A 2012. évben végrehajtásra került a munkavédelemmel kapcsolatos belső normák átdolgozása. Kiadásra került a 66/2012. sz. BM OKF Főigazgatói Intézkedéssel kiadott Katasztrófavédelem Humán Szabályzat (a továbbiakban: BM OKF Intézkedés) és a 39/2012. sz. BM OKF Főigazgatói Intézkedés a képernyő előtti munkavégzés minimális egészségügyi és biztonsági követelményeiről.

A munkabiztonsági főfelügyelők 2012-ben 18 szervnél (7 megyei igazgatóságon, 11 hivatásos tűzoltó-parancsnokságon) tartottak munkavédelmi ellenőrzést. Az ellenőrzések során tapasztalt hiányosságok nem indokoltak hatósági intézkedést, mivel a feltárt hibák többsége azonnal, vagy rövid időn belül megszüntetésre került.

A munkavédelemmel kapcsolatosan, felterjesztett dokumentációk (balesetek kivizsgálása, szemlék-bejárások, üzembe helyezésekkel kapcsolatos iratok stb.) ellenőrzése során feltárt hibákat, elírást a főfelügyelők szóbeli kérésére javították a területi és helyi szerveknél, így további intézkedésre nem volt szükség.

Munkavédelmi továbbképzésen a főfelügyelők 8 alkalommal (Bács-Kiskun, Győr-Moson-Sopron, Somogy, Fejér, Heves, Borsod MKI, FKI és a BM OKF szervezésében) vettek részt és tartottak előadást, így összesen 19 megyében és a fővárosban tevékenykedő munkavédelmi szakemberekkel konzultáltak. A továbbképzések a visszajelzések alapján nagyon hasznosnak bizonyultak, mert a szakmai munka a területi és helyi szerveknél is javulást mutatott.

Magyei Katasztrófavédelmi Igazgatóságok munkabiztonsági helyzete (a továbbiakban: MKI)

A BM rendeletben és 2012. április 1-től az állománytáblában előírt 1 fő, legalább középfokú munkavédelmi szakképesítésű munkabiztonsági felügyelői státuszt 13 igazgatóságon feltöltötték, 7 igazgatóságon – más beosztással egyidejűleg - megbízással végzik a munkavédelmi tevékenységet.

Feladatuk elsősorban a munkavédelmi ellenőrzések, bejárások tartása, a képzéshez kötött munkavédelmi szaktevékenységének ellátása (pl. kockázatértékelés, soron kívüli vizsgálat), az egészségvédelmi megbízottak szakmai irányítása és a balesetek kivizsgálása. A BM OKF Intézkedésben meghatározott további feladatokat (pl. a helyi szerveknél évente legalább egyszer a munkavédelmi oktatás megtartása) sehol sem tudták megvalósítani.

Hivatásos (a továbbiakban HTP) és nem hivatásos tűzoltóságok

A 2012. évben a BM rendelet előírása szerint a hivatásos tűzoltóságokon összesen 181 fő lett egészségvédelmi megbízottnak kijelölve.

A hivatásos tűzoltó-parancsnokságokon kijelölt egészségvédelmi megbízottak képzése és vizsgáztatása a 2012-es évben két alkalommal történt meg.

Az önkormányzati és létesítményi tűzoltóságokon megfelelő képesítéssel rendelkező munkavállalójuk, vagy külső szolgáltató útján látják el a munkavédelmi feladatokat. A külső foglalkoztatás jelentős anyagi terhet jelent és a szakmai munka sem megfelelően biztosított, hiszen a külső vállalkozók jellemzően a civil életben tevékenykednek, aminek a munkavédelmi szabályozása alapvetően eltér a rendvédelmi szervekétől.

2. A munkavédelmi hatósági tevékenység részletes ismertetése

A munkavédelmi hatósági tevékenységet 2012-ben először a munkavédelmi feladatok meghatározásáról a 86/2011. BM OKF Főigazgatói Intézkedés szabályozta, ami 2012. január 1-én lépett hatályba, majd 2012-es szervezeti átalakulás részeként április 01-el a szakterület a Humán Szolgálatba integrálódott és ezt követően kiadásra került a 66/2012. sz. BM OKF Főigazgatói Intézkedéssel kiadott Katasztrófavédelem Humán Szabályzata, amelynek a XXII. fejezete tartalmazza a munkavédelmi szakterület feladatait.

Tárgyévben nem került sor I. fokú munkavédelmi hatósági határozathozatalra, mivel 2012. április 01-el a szervezeti átalakulást követően a korábban hivatásos önkormányzati tűzoltóságok államivá váltak (már nem igényel hatósági intézkedést a feladatszabás vagy kötelezés), ezért a hatósági intézkedéseknek elsősorban az önkormányzati tűzoltóságok esetén van kiemelt jelentősége.

3. A munkavédelmi ellenőrzések tapasztalatai

a. ellenőrzések száma:

Ellenőrzés típusa	átfogó	utó	cél	bejárás	egyéb	összesen
Ellenőrzések száma	39	4	226	258	65	592

A munkabiztonsági főfelügyelők az alábbi helyeken tartottak ellenőrzést:

- *Átfogó ellenőrzés keretében:*
 - *Fejér MKI (MKI, Székesfehérvár HTP, Dunaújváros HTP, Sárbogárd HTP)*
- *Irányítószervi ellenőrzés keretében:*
 - *Pest MKI (MKI, Gödöllő HTP)*
 - *Borsod MKI (MKI, Miskolc HTP)*
 - *Bács-Kiskun MKI (MKI, Kecskemét HTP)*
 - *Békés MKI (MKI, Békéscsaba HTP)*
 - *Hajdú-Bihar MKI (MKI, Debrecen HTP, Hajdúnánás HTP)*
 - *Nógrád MKI (MKI, Balassagyarmat HTP, Salgótarján HTP)*
- *Témavizsgálat: GEK konyhák*

A BM OKF központi épületében 2 alkalommal került sor munkavédelmi bejárás megtartására. A szemléken a BM OKF GEK (mint üzemeltető) részéről az épület gondnoka és a munkavédelmi felügyelő, a BM OKF részéről a két munkabiztonsági és a közegészségügyi-járványügyi főfelügyelő vett részt. A bejárások során tapasztaltak alapján elmondható, hogy egy év alatt jelentős javulás mutatkozott az épület állagában, amelynek felújítása folyamatosan zajlik (jelenleg a teljes vizesblokk rendszer felújítása történik) a gazdasági lehetőségek figyelembevételével.

b. főbb hiányosságok

- A munkahelyek - az ellenőrzések, bejárások tapasztalatai, valamint a munkavédelmi helyzetértékelésekbe foglaltak alapján - megfelelnek a munkahelyek munkavédelmi követelményeinek minimális szintjéről szóló 3/2002. (II. 8.) SzCsM-EüM együttes rendelet előírásainak. A 2011-es évhez hasonlóan továbbra is elmondható, hogy a feltárt hiányosságok döntő többsége az **előregedett és elhasználódott épületek** állapotából adódik (pl. több helyen a közlekedési útvonalak járófelületei, a vizesblokkok burkolata, a lefolyók valamint a nyílászárók javításra szorulnak).
- **Egyéni védőeszközök juttatásában** (pl. munkavédelmi kesztyű, tűzoltó védőkármzsa) **tapasztalhatóak voltak hiányosságok.**
- **A biztonságtechnikai felülvizsgálatokat nem a megfelelő gyakorisággal, vagy nem megfelelő módon végeztették el** (pl. zaj és rezgés vizsgálat hiánya a motoros láncfűrészek esetében).

c. a hiányosságok megszüntetésére tett intézkedések

Az ellenőrzéseken feltárt hiányosságok megszüntetését külön intézkedési tervek alapján határidők, és felelősök megjelölésével hajtják végre.

Az épületek, munkahelyek jelentős részében azok felújítására anyagi fedezet nem állt rendelkezésre, csak a közvetlen veszély elhárítást, illetve az állagmegóvást lehetett végrehajtani.

d. eredmények

Folyamatos javulás mutatkozik a munkavédelemi ellenőrzések során feltárt hiányosságok és hibák kijavításában.

e. a személyi állomány munkára képes állapotának ellenőrzése

A munkára képes állapot ellenőrzése szűrőpróbaszerűen történik az alkoholos befolyásoltság vizsgálatával. A vizsgálatok megtartásának gyakoriságát és a dokumentálást a szervek munkavédelmi szabályzatai tartalmazzák.

A területi szervek beszámolóí szerint alkoholos befolyásoltság a hivatásos állomány körében 2, önkormányzati tűzoltók közül 1, közfoglalkoztatottak közül 4 alkalommal volt kimutatható. A munkáltató minden esetben megtette a szükséges intézkedést.

4. A munkavédelmi szakemberek foglalkoztatásának helyzete

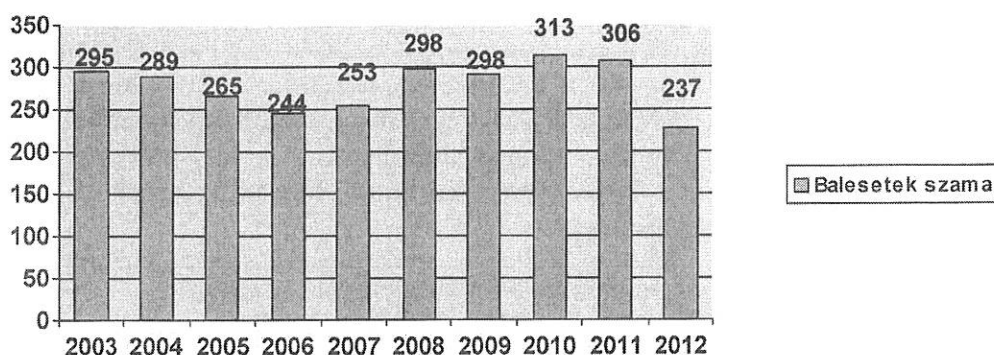
A munkavédelmi feladatokat ellátó személyek 87%-a az előírt (felsőfokú, középfokú illetve egészségvédelmi megbízotti) munkavédelmi képesítéssel rendelkezik.

A megyei katasztrófavédelmi igazgatóságok közül hétnél megbízott személy más beosztása mellett végzi a munkavédelmi felügyelői feladatokat.

A 2012. év folyamán a BM rendelet előírásai szerint központi tematika alapján két alkalommal megtörtént az egészségvédelmi megbízottak képzése és vizsgáztatása. A képzésen összesen 181 fő vett részt.

5. A szolgálati-és munkabalesetek értékelése

A 2012. évben a katasztrófavédelem hivatásos szervei és a nem hivatásos tűzoltóságok (önkéntes és létesítményi tűzoltóságok) állományát összesen **237** felmentési nappal járó szolgálati- illetve munkabaleset érte.

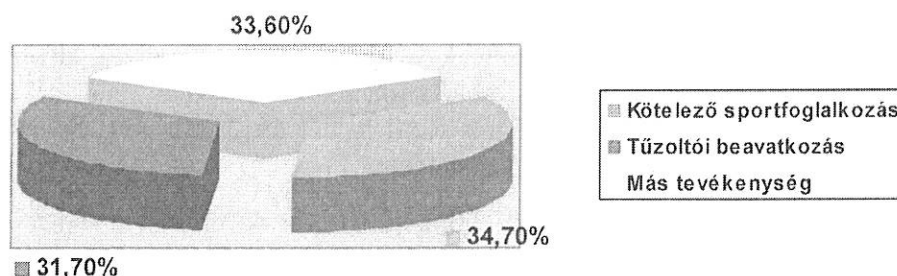

1. ábra a balesetek száma az évek függvényében

A bekövetkezett balesetek száma 2012. évben jelentősen csökkent. A csökkenés oka az, hogy a kötelező sportfoglalkozás közben kevesebb baleset történt. A 2012. évben, a munkavédelmi törvényben meghatározott **súlyos munkabaleset 1 alkalommal történt.**

A **katasztrófavédelem hivatásos szerveinél** 2012. évben az egy balesetre jutó felgyógyulási napok száma a 227 balesettel és a felmentési napokkal (7839) számolva: **34,5** nap, amely az előző évekhez viszonyítva **átlagosnak mondható.**

A tevékenység szerint a balesetek számottevő része **82** eset (34,7%) **kötelező sportfoglalkozás közben történt,** azonban megállapítható, hogy jelentősen 10%-al csökkent a hányaduk. A **tűzoltói beavatkozások során 75** (31,7%) baleset következett be, amely az előző évekhez képest hasonlóan alakult.

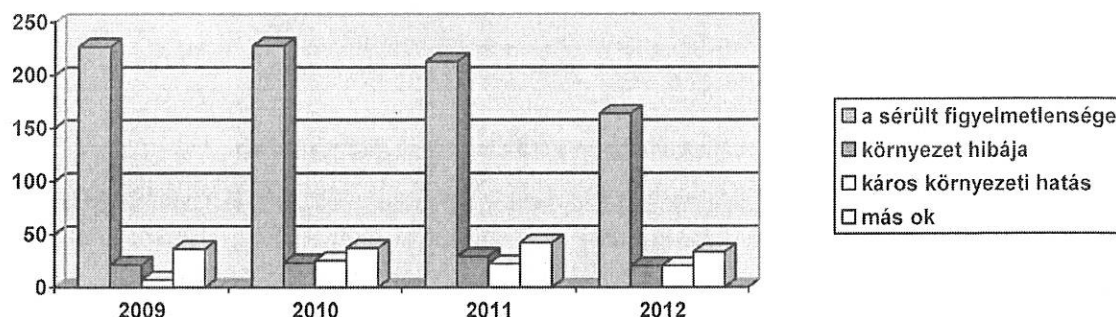

2. a balesetek tevékenység szerinti megoszlása (2012.)

A balesetek túlnyomó többsége (53,6%) **elbotlás, elesés, elcsúszás**, amelyek leginkább sportfoglalkozás közben és a kárhelyen tapasztalható rossz látási körülmények, valamint az egyenetlen talajviszonyok miatt következhetnek be.

A sérülések természete többnyire mozgásszervi károsodások (**izületek, izmok rándulása, húzódása**) (45,2%), törés (17,8%), ízületi ficam), amik a sportoláshoz és a kárhelyen történő közlekedéshez kapcsolhatóak.

Az előző évekhez hasonlóan a balesetek elsődleges oka **a sérült figyelmetlensége** (69,6%), ami a sportfoglalkozás közbeni játék „hevében” alakulhat ki. A kárhelyek veszélyessége miatt **a környezet hibája**, valamint **a káros környezeti hatás** okok a jellemzőek még, de számuk nem jelentős a figyelmetlenséghez képest.

3. a balesetek elsődleges oka szerinti megoszlása

A rendkívüli körülmények közötti munkavégzés közben (tűzoltási, mentési tevékenység közben) bekövetkezett balesetek okai között többségükben a környezetből eredő hibák, hiányosságok és káros hatások találhatók.

A baleseti statisztikából megállapítható, hogy a balesetek túlnyomó része a hivatásos állomány körében továbbra is tűzoltói tevékenység és kötelező sportfoglalkozás alkalmával történik.

6. A kockázatértékelés felülvizsgálatának megállapításai (összegezve)

A területi szervek esetében a BM OKF Intézkedésben került meghatározásra az a feladat, hogy a helyi szervek korábbi kockázatértékeléseit aktualizálva integrálják az igazgatóság kockázatértékelésébe. A BM OKF Intézkedés mellékletében található a BM OKF

kockázatértékelése. A munkavédelmi törvény módosítása alapján a kockázatértékelést 2012. évtől csak indokolt esetben, vagy háromévente kell elvégezni, de még a tevékenység megkezdése előtt.

A kockázatértékelési módszerek alkalmazása változó, az elkészített kockázatértékelések tartalmilag és minőségileg is eltérőek, de a kockázatértékelési intézkedési jegyzékekben szereplő feladatok végrehajtása elősegíti az egészséget nem veszélyeztető biztonságos munkavégzés feltételeinek megteremtését, az állomány egészségi- és pszichikai állapotának megőrzését, az alkalmazott gépek-, berendezések-, eszközök-, felszerelések balesetmentes használatát, azok biztonságos állapotának megőrzését.

7. A kockázatértékelés eredményei gyakorlati hasznosíthatóságának minősítése, az eredmények szerepe a baleset megelőzésben

A kockázatértékelések alapján megállapítható, hogy olyan baleset nem történt, amely a kockázatértékelés elmaradása, vagy a feltárt veszély megszüntetésének hiánya miatt következett be. Ez a tűzoltói tevékenység sajátosságaiból adódik, hiszen a tűzesetek, káresetek helyszínén rendkívül veszélyes és sok esetben átláthatatlan körülmények vannak jelen.

A kockázatok csökkentése érdekében a megfelelő elméleti és szakmai gyakorlati felkészítés, a meglévő eszközök és felszerelések megismerése és a beavatkozás szabályainak betartása (az éves kiképzési tervekbe foglaltak szerint) kerülnek meghatározásra.

Feladatként jelentkezett a kockázatértékelések teljes körűvé tétele megyei szinten, amellyel a meghatározott veszélyek megszüntetése vagy elfogadható szintre való csökkentése volt a cél. A több helyen hiányzó pszichoszociális kockázatértékelés részt pszichológus bevonásával javasolt elvégezni.

8. A munkavédelmi oktatások és vizsgáztatások helyzete

a. létszám

Oktatás típusa	előzetes	ismétlődő	rendkívüli	vizsga
Oktatottak száma (fő)	1536	19177	9978	605

b. dokumentáció

A munkavédelmi oktatásokat részben még mindig a nyomtatványboltban beszerezhető munkavédelmi oktatási naplóban dokumentálják a területi és a helyi szervek. A BM OKF Intézkedés tartalmazza a munkavédelmi oktatási napló egységes formátumát, amelyet a jelenlegi oktatási naplók betelését követően alkalmazni kell.

c. oktatás témája (általános vagy speciális oktatás)

A szakmai (munkaköri) munkavédelmi ismereteknek tartalmaznia kell az adott beosztás (munkakör) elméleti és gyakorlati biztonsági ismereteit (pl. Emelőgép Biztonsági Szabályzat,

Erdészeti Biztonsági Szabályzat, KRESZ, a képernyő előtti munkavégzés minimális egészségügyi követelményei), valamint a munkavállalók rendelkezésére bocsátott gépek, munkaeszközök magyar nyelvű kezelési és karbantartási útmutatóit. A munkaeszközöket, gépeket nem minden esetben szerepeltették pontosan megnevezve a munkavédelmi oktatási naplóban. Egy munkabaleset kivizsgálása során fontos igazolni, hogy a sérült mikor részesült az adott géptípusra vonatkozó munkavédelmi oktatásban.

A munkabiztonsági főfelügyelők 2012-ben – a „Tanulságos balesetek” című oktatási anyagokon kívül – elkészítették a darukezelők és a munka irányítására jogosultak részére összeállított tananyagot is.

d. oktatás fajtája (előzetes, rendkívüli, ismétlődő)

Az ellenőrzések során a munkavédelmi oktatások megtartása, dokumentálása kiemelt hangsúllyal lett vizsgálva. Minden szervezeti egység saját munkavédelmi szabályzatában határozta meg a munkavédelmi oktatások rendszerességét, mely alapján a hivatali munkaidőben dolgozó állományt évente, a készenléti szolgálatot ellátó állományt félévente kell munkavédelmi oktatásban részesíteni.

Új veszélyes gép üzembe helyezése, szolgálati balesetek bekövetkezése után, valamint rendkívüli időjárási körülmények esetén számos helyen rendkívüli munkavédelmi oktatást tartottak.

Munkavédelmi vizsgáztatások

Az év során összesen 605 fő – a BM OKF Intézkedésben meghatározott beosztást betöltő személy - vizsgáztatott le munkavédelmi ismeretekből, ebből 22 fő vizsgáztatását a munkabiztonsági főfelügyelők végezték. A munkavédelmi vizsgára való felkészüléshez szükséges tansegédlet, valamint a vizsgakérdések (tesztlap) biztosítása központilag történt.

9. Az üzembe helyezési eljárások, időszakos biztonsági felülvizsgálatok helyzete

Üzembe helyezések:

A veszélyes gépek üzembe helyezését a területi szervek végezték el.

Biztonsági felülvizsgálatok helyzete

A tűzoltóságok által használt tűzvédelmi technika felülvizsgálatáról a tűzoltási, műszaki mentési tevékenységhez kapcsolódó tűzvédelmi technika alkalmazhatóságáról szóló 15/2010. (V. 12.) ÖM rendelet (a továbbiakban: ÖM rendelet) foglalkozik.

A tűzoltóságok egy része BM OKF engedéllyel rendelkezik (regisztrációs szám) a felülvizsgálatok elvégzésére, egyes felszereléseket pedig külső (BM OKF engedéllyel rendelkező) vállalkozóknál vizsgáltatták felül. A felülvizsgálatra jogosultak jegyzéke az BM OKF honlapján elérhető. A 2012. évben a kiadásra került a légzésvédelmi eszközök karbantartási rendszerének kialakításáról és működtetéséről szóló 99/2012. számú BM OKF Főigazgatói Intézkedés, ami az egységes értelmezés miatt tartalmazza a rendszeresített légzőkészülék típusok gyártók által meghatározott felülvizsgálatának módját is.

Az ÖM rendelet és a civil szabályozók betartása a felülvizsgálatok során komoly anyagi ráfordítást jelent az igazgatóságoknak.

10. Az egyéni védőeszközzel történő ellátás értékelése

Az egyéni védőeszközzel történő ellátásra kiadott 84/2011. BM OKF Főigazgatói Intézkedés az egyéni védőeszközzel történő ellátásról 2012. január 1-én lépett hatályba, de a jogszabályi háttér változásai és a szervezeti átalakítások az intézkedés módosítását indokolták. Az új intézkedés tervezet elkészült, kiadása 2013-ban várható.

Az egyéni védőeszközzel történő ellátottság általánosságban megfelelőnek értékelhető, de vannak hiányosságok. Az elhasználódott, sérült védőeszközök pótlása, illetve tartalék képzése sajnos az anyagi lehetőségek függvényében történik.

A megyei igazgatóságok által működtetett Katasztrófavédelmi Mobil Laborok (KML-ek), és a veszélyes árú szállítás ellenőrzését végző, állományára jellemző, hogy a védőeszközzel történő ellátottság a korábbi évekhez hasonlóan továbbra sem teljes körű. Az elhasználódott védőeszközök pótlása nem minden esetben biztosított, a szolgálatra beosztott állomány nem minden tagja rendelkezik személyre szólóan kiadott védőeszközökkel (pl.: védősisak, védőruha, védőkesztyű, védőcsizma, légzőálarc, mászóöv).

11. A munkahelyek, létesítmények kialakítása, állapota (értékelése a vonatkozó jogszabályok figyelembevételével)

A munkahelyek munkavédelmi követelményeinek minimális szintjéről szóló 3/2002. (II.8.) SzCsM-EüM együttes rendelet előírásainak figyelembe vételével a megyei igazgatóságok és a tűzoltóságok az anyagi lehetőségek függvényében igyekeznek többet tenni a megfelelő munkakörnyezet kialakításáért az alábbiakkal:

- ergonómiai szempontok és a technika fejlődésének figyelembevétele a képernyős munkahelyek kialakítása során,
- klíma és szellőző berendezések beszerelése,
- padlóburkolatok és nyílászárók javítása, cseréje,
- tisztasági festések elvégzése, felújítási – korszerűsítési munkálatok.

A nemdohányzók védelméről szóló 1999. évi XLII. törvény módosítását követően kiadásra került a nemdohányzók védelméről szóló 129/2011. BM OKF Főigazgatói Intézkedés aminek eredményeképpen 2012. év elején az épületen kívül kerültek kialakításra kijelölt dohányzóhelyek.

12. A képernyős munkahelyek értékelése a vonatkozó jogszabály figyelembevételével

Képernyős munkavállalók száma

Képernyő előtti munkavégzés óraszám	4-6 óra között	6 óránál több	Összesen
Létszám	1669	297	1966

Ergonómia figyelembevétele a munkahelyek kialakításánál:

A számítógépes munkahelyek korszerűsítése az ergonómiai és gazdasági szempontokat is figyelembe véve folyamatosan történik.

Oktatás

Elsősorban a törzsállomány és a hírközpontban (ügyeleteken) szolgálatot teljesítők részesülnek munkavédelmi oktatásban a képernyő előtti munkavégzéssel kapcsolatos előírásokról, követelményekről.

Kötelező személyzeti vizsgálaton részvétel

A képernyő előtti munkavégzés minimális egészségügyi és biztonsági követelményeiről szóló 39/2012. sz. BM OKF Főigazgatói Intézkedés szerint:

A foglalkozás-egészségügyi vizsgálat alkalmával, amennyiben az alapellátást végző orvos a képernyős munkakörben foglalkoztatott munkavállaló részére a képernyő előtti éleslátást biztosító szemüveg szükségességét itéli meg, úgy a munkavállalót személyzeti szakvizsgálatra utalja az Országos Rendőr-főkapitányság Humánigazgatási Szolgálat Egészségügyi és Pszichológiai Osztálya alkalmassági vizsgálatokat segítő szakrendelésére.

Kockázatelemzés

A 2012. évben a munkabiztonsági főfelügyelők által aktualizált kockázatértékelés a BM OKF vonatkozásában tartalmazza a képernyős munkahelyekre vonatkozó kockázatokat is. A kockázatértékelések elkészítése, módosítása a megyei igazgatóságok többségén már megtörtént.

Hiányosságok, intézkedések, eredmények

A képernyő előtti munkavégzés minimális egészségügyi és biztonsági követelményeiről szóló belső norma kiadásra került 2012-ben.

13. A foglalkozás-egészségügyi szolgáltatásra vonatkozó megállapítások

a. a szolgáltató bejelentésével kapcsolatos kötelezettség teljesülése

A BM OKF 2012. évben létrehozta a Humán Szolgálat Országos Egészségügyi, Pszichológiai és Munkabiztonsági Ellátó Központot és a területi ellátó központokat (a továbbiakban TEPMEK), így a meglévő fővárosi és a KOK-on működő rendelőkön kívül Csornán, Kaposváron, Debrecenben és Szegeden saját orvosi rendelőket alakított ki. A központok létrehozásával a régiók foglalkozás-egészségügyi ellátása saját orvossal biztosított.

b. a szolgáltatás biztosításának módja

A nem hivatásos tűzoltóságok szerződést kötnek foglalkozás-egészségügyi szolgáltatóval.

c. a szolgáltató közreműködése a jogszabály által meghatározott feladatok végrehajtásában (felsorolás)

A jogszabályban meghatározott feladatok végrehajtásában a TEPMEK orvosai a munkavédelmi szakterület megkeresése alapján az alábbiakban működtek közre:

- munkavédelmi szempontú előzetes vizsgálatok;
- egyéni védőeszköz meghatározása;
- kockázatértékelés készítése;
- balesetek kivizsgálása.

d. az elsősegélynyújtás személyi tárgyi feltételeinek biztosítása

A hivatásos katasztrófavédelmi szervek saját munkavédelmi szabályzatukban rögzítették az elsősegélynyújtás feltételeit. Jellemzően szolgálati csoportonként 2-2 fő, valamint a törzsállományból 1 fő van írásban kijelölve elsősegélynyújtónak.

A tűzoltó laktanyákban elsősegélyhelyként a legtöbb helyen a híradó ügyeletet, illetve a szolgálatparancsnoki helyiséget jelölték ki, ahol a szükséges elsősegélyláda rendelkezésre áll, valamint tűzoltógépjárműveken is tartanak elsősegélyládát készenlétben.

Szinte minden tűzoltóságon az elsősegélynyújtás ismétlődő oktatás éves szinten történik, melyen nemcsak a kijelölt elsősegélynyújtók, hanem a teljes állomány részt vesz. Az ismétlődő oktatásokat jellemzően képzett mentőtisztek, vagy a szolgálati csoport megfelelő végzettséggel rendelkező tagjai (pl.: mentőápoló) tartják.

e. foglalkozási megbetegedés, fokozott expozíció előfordulása

A beérkezett helyzetértékelések alapján elmondható, hogy foglalkozási megbetegedés 2012. évben nem került bejelentésre.

f. a szolgálattal való együttműködés során adódó nehézségek, ezek részletezése

2012. évben a katasztrófavédelmi szervezet a meglévő fővárosi mellett Csornán, Kaposváron, Debrecenben és Szegeden saját orvosi rendelőket alakított ki, így a régiók foglalkozás-egészségügyi ellátása saját orvossal biztosított. Azokban a megyékben, ahol nincs saját orvosi rendelő, nehézséget okoz az alapellátás biztosítása.

g. javaslat a problémák megoldására

A gazdasági lehetőségek figyelembevételével további saját orvosi rendelők nyitása.

Az önkéntes és a létesítményi tűzoltóságok vonatkozásában az orvosi ellátást, illetve a munka-egészségügyi szaktevékenységet a jogszabályban meghatározottak alapján külön szolgáltató végzi.

14. A munkavédelmi információs szolgálattal kapcsolatos tapasztalatok, munkavédelemmel kapcsolatos internetes honlapok ismerete/használata, javaslatok új tájékoztatási forma kialakítására

A munkabiztonsági főfelügyelők és a megyei felügyelők is rendelkeznek internetes hozzáféréssel, melyen keresztül az OMMF honlapján és egyéb munkavédelemmel kapcsolatos honlapon (pl. www.nefeledd.info) tájékozódnak a munkavédelmet érintő aktuális

változásokról, segédanyagokról. A tűzoltói munka tekintetében a www.atenschutzunfaelle.de weblap emelkedik ki, amely a külföldön történt tanulságos balesetokról ad hírt.

A 2012. évben meghívásra kerültünk az Európai Munkavédelmi Ügynökség (EU-OSHA) Nemzeti Fókuszpontjának konferenciájára.

15. A munkavédelmi szakemberek képzési, informálódási lehetőségének értékelése

Munkavédelmi továbbképzésen a főfelügyelők 7 alkalommal (Csongrád, Vas, Tolna, Fejér, Heves, Hajdú-Bihar MKI és BM OKF szervezésében) vettek részt és tartottak előadást, így összesen 18 megyében tevékenykedő munkavédelmi szakemberekkel konzultálhattak. Aktív szakmai konzultáció tapasztalható a szakemberek között, amit az elektronikus levelezési rendszer használata támogat.

16. A katasztrófavédelmi szervek személyi állománya egészséges és biztonságos munkavégzéssel kapcsolatos ismereteinek értékelése

A személyi állomány munkavédelemmel kapcsolatos ismereteit a munkabiztonsági főfelügyelők által összeállított és központilag biztosított, évente több alkalommal frissített anyagok (Tansegédlet munkavédelmi vizsgához, Tanulságos balesetek leírása) segítik. Az anyagok az intranet oldalon folyamatosan hozzáférhetőek.

Fontos feladat a káreseteknél szolgálatot teljesítő, különféle vezetői/irányítói feladatot ellátó személyek (szolgálatparancsnok, szolgálatparancsnok-helyettes, szerparancsnok) speciális munkavédelmi ismereteinek bővítése, illetve a civil életben alkalmazott biztonsági szabályzatok (pl. Emelőgép Biztonsági Szabályzat) szükséges mértékig történő elsajátítása is. A feladat végrehajtása érdekében a darukezelők és a munka irányítására jogosultak részére tananyag került kiadásra.

17. A munkavédelmi tevékenységgel kapcsolatos eredmények, problémák, javaslatok

EREDMÉNYEK

17.1. Az épületek általános állapotán a közfoglalkoztatottak munkája és a személyi állomány állagmegóvó munkája számottevően javított.

17.2. A BM OKF 2012. április 1-től közegészségügyi-járványügyi főfelügyelőt alkalmaz, akinek tevékenysége nagyban segíti a katasztrófavédelem munkaegészségügyi helyzetét és az ellenőrzések végrehajtását.

17.3. A továbbképzések számának növelése és tartalmának közegészségügyi ismeretekkel történő bővítése a munkavédelmi tevékenység szakmai színvonalát növelte.

17.4. A munka- és szolgálati balesetek száma az előző évekhez viszonyítva jelentős mértékű csökkenést mutat, egy súlyos munkabaleset történt.

17.5. A munkavédelmi oktatások és vizsgáztatások könnyebb megtartását az intranet oldalon található szakmai anyagok segítik.

PROBLÉMÁK, JAVASLATOK

17.6. A BM OKF Intézkedésben meghatározott munkavédelmi oktatások végrehajtása a helyi szerveknél.

Javaslat: a megyei munkavédelmi felügyelő a helyi szerveknél legalább egy alkalommal tartson dokumentáltan munkavédelmi oktatást

17.7. Az ellenőrzések során feltárt főbb hiányosságok az épületek elhasználódásából adódtak.

Javaslat: a gazdasági lehetőségek függvényében kiemelten kell kezelni a munkavédelmi hiányosságok megszüntetését

